

ระบบกายภาพบำบัดของคนไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2548 - 2557)

พรพิมล จันทรวิโรจน์ และคณะ, 2549

องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของการมีสุขภาพดีคือการที่ร่างกายสามารถเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างปรกติ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานที่บ้าน งานอดิเรก และกิจกรรมทางสังคม “กายภาพบำบัด” เป็นกระบวนการที่ช่วยเสริมสร้างและแก้ไขฟื้นฟูศักยภาพทางกายของมนุษย์ โดยอาศัยพลังงานทางกายภาพ เช่น ความร้อน ความเย็น คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เทคโนโลยีทางกายภาพบำบัดมีทั้งด้านการสร้างเสริมสุขภาพ เช่น เครื่องออกกำลังกายในสถานพิตเนส วิธีการและท่าทางในการออกกำลังกายรูปแบบต่าง ๆ เช่น จี๊จก โยคะ รำดาบ และด้านการรักษาและฟื้นฟูสภาพ เช่น เครื่องไฟฟ้าเพื่อกระตุ้นกล้ามเนื้อในผู้ป่วยอัมพาต เครื่องอัลตราซาวด์เพื่อลดการอักเสบ เตี้ยงสำหรับดึงกระดูกสันหลัง และรถเข็นสำหรับผู้พิการ (wheel chair)

การใช้กายภาพบำบัดช่วยในการรักษาพยาบาลของการแพทย์แผนปัจจุบัน เริ่มแพร่หลายในประเทศไทยมาได้ประมาณ 40 ปี แต่ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางกายภาพที่ช่วยในการบำบัดรักษามีอยู่ในสังคมไทยมาแต่ดั้งเดิม ในรูปแบบของการรักษาแบบแพทย์แผนไทย แพทย์พื้นบ้าน และการดูแลสุขภาพของคนในครอบครัว (เช่น การประคบไพล การนวด การละเล่นต่าง ๆ) กายภาพบำบัดเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางกายของมนุษย์จึงต้องครอบคลุมทั้งระบบกายภาพบำบัดของการแพทย์แผนปัจจุบัน และการดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาดั้งเดิมของการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกอื่น ๆ โดยอยู่บนฐานคิดของการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ให้ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ คือ กาย จิต สังคม และปัญญา

ความรู้ด้านกายภาพบำบัดมีบทบาทสูงต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะในด้านการเติมเต็มศักยภาพทางกาย แต่ปัจจุบันงานด้านกายภาพบำบัดถูกจำกัดกรอบให้เป็นบทบาทเฉพาะของนักกายภาพบำบัด ซึ่งทำงานแบบตั้งรับในสถานพยาบาล เน้นการพัฒนาสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยให้ความสำคัญไม่มากนักกับเป้าหมายสูงสุดที่จะทำให้ประชาชนมีศักยภาพทางกายที่สมบูรณ์ จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงการบริการในระบบ

จึงใช้กระบวนการวิจัยของการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อค้นหาประเด็นสำคัญของสถานการณ์ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันคาดคะเนภาพในอนาคต ทำให้ได้ข้อเสนอแนะในการสร้างยุทธศาสตร์หลักเพื่อระบบกายภาพบำบัดของประชาชนไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2548 - 2557) คือ (1) ส่งเสริมให้ประชาชนไทยมีความรู้เกี่ยวกับการเติมเต็มศักยภาพทางกาย (2) ส่งเสริมการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางกายภาพที่มีดั้งเดิมของไทยในการเติมเต็มศักยภาพทางกาย (3) จัดระบบบริการทางกายภาพบำบัดที่ประชาชนสามารถเข้าถึงงานบริการได้อย่างทั่วถึง (4) พัฒนาวิชาชีพทางกายภาพบำบัดให้มีระบบคิดที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพแบบองค์รวม (5) พัฒนางานบริการของนักวิชาการทางกายภาพบำบัดให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพียงพอในการแข่งขันในระดับโลก

ในทุกยุทธศาสตร์จะต้องมีการประสานกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง และกำหนดโจทย์การวิจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

บรรลุตามเป้าหมาย โจทย์การวิจัยของระบบ
กายภาพบำบัดที่สำคัญ ได้แก่ ศักยภาพทางกาย
ของประชาชนแต่ละกลุ่มในปัจจุบัน รูปแบบการ

บริการทางกายภาพบำบัดที่ประชาชนต้องการ และ
ความต้องการนักวิชาชีพทางกายภาพบำบัดในภาพ
รวมของประเทศ

วิธีการพัฒนาสมุนไพรไทยให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดสากล จิรเดช มโนสร้อย, อธิญา มโนสร้อย, 2549

ประเทศไทยมีภูมิปัญญาเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในทางยา เครื่องสำอาง และเสริมอาหารมาเป็นเวลาช้านาน อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดของกฎระเบียบทางการค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกในตลาดโลก ทำให้จนถึงขณะนี้ยังไม่มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยแม้แต่ผลิตภัณฑ์เดียวที่สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาสมุนไพรให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดสากล ซึ่งจะช่วยลดการนำเข้าทั้งสารสกัดและผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรจากต่างประเทศ รวมทั้งการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ

การศึกษาพบว่า แนวโน้มของฤทธิ์ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่นิยมในปัจจุบันและอนาคตในตลาดโลก คือ ผลิตภัณฑ์ที่มีฤทธิ์ชะลอความแก่ให้ผิวขาวให้ผ่องอก และลดความอ้วน โดยเน้นให้มีประสิทธิภาพสูงและปลอดภัย ทั้งนี้สมุนไพรไทย 10

ชนิดที่น่าจะมีศักยภาพสูงในการนำมาพัฒนาเป็นวัตถุดิบในรูปสารสกัดหรือเป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเพื่อแข่งขันในตลาดโลก (ตารางที่ 1)

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้นำเสนอกระบวนการจัดการที่ครบวงจร และแนวโน้มของเทคโนโลยีที่น่าจะมีการพัฒนาควบคู่กันไป ได้แก่ การปลูกสมุนไพรแบบ plantation และ organic รวมทั้งเทคโนโลยีนาโน และเทคโนโลยีชีวภาพ

การขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าวต้องการการสนับสนุนทั้งในด้านเงินทุน ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีการทำงานเป็นเครือข่าย การสร้างระบบรับรองคุณภาพมาตรฐาน การปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมาย การคัดเลือกสมุนไพร กระบวนการผลิต การตลาด/ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการจัดระบบติดตามผลที่มีประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์หลังจำหน่าย

ตารางที่ 1

ความสำคัญลำดับที่	ชื่อสมุนไพร	เหตุผลที่เลือก
1	ว่านหางจระเข้	- มีความรู้จากงานวิจัยมาก - ใช้เป็น antiaging skin care และเป็น moisturizer
2	ขมิ้นชัน	- มีความรู้จากงานวิจัยมาก - ใช้เป็น whitening และ antiaging - มีภูมิปัญญาด้านนาสนับสนุนการมีผลต่อการออกของผผ